

Годишна конференция на Българската
трансатлантическа общност

„ЗАТОВА!“

В зала „Тържествена“ на Централния военен клуб се състоя конференция под наслов „Десет години в НАТО, визия за следващите десет“. Организатори на проявата бяха Съюзът на офицерите от резерва „Атлантик“, Асоциация „Джордж Маршал – България“, Центърът за мениджмънт на сигурността и отбраната и Асоциацията на комуникационните и информационни специалисти (АКИС).

Гости от централата на НАТО, Европейския център за изследване на сигурността „Джордж Маршал“ в Гармиш-Партенкирхен, политически, научни и военни светила, генерали, адмирали и офицери, студенти, ветерани и други привърженици на евроатлантическите ценности участваха в дискусиата.

Във встъпителното си слово генерал-майор (з) д-р Съби Събев очерта главните щрихи от десетте години българско членство и приобщаване към НАТО, постави акцент върху постиженията и пропуснатите възможности, изброи новаторски направления за следващото десетилетие.

Комодор Георги Фиданов прочете поздравителен адрес от името на президента на Република България и върховен главнокомандващ на Въоръжените сили Росен Плевнелиев.

Приветствени думи отправи първият демократично избран президент на Република България д-р Желю Желев. Той припомни печални дати и факти от битието на Варшавския договор, посякъл порива към свобода на унгарци, чехи и поляци, и изпратен с облекчение в отвъдното от мнозинството свои бивши членове.

Кратко и впечатляващо слово произнесе президентът Петър Стоянов, чийто жребий бе особено тежък и съдбовен. Посветил мандата си на подготовката за членство в Алианса, П. Стоянов ни върна към смутните времена на явна и скрита съпротива срещу членството ни в НАТО. „Няма смисъл да се бърза. Нека първо да си оправим държавата, да влезем в ЕС и тогава да мислим за НАТО“, казаха

политиканстващите йезуити. „Сега стана ли ясно защо трябваше да направим всичко възможно, за да бъдем приети в Алианса?! Затова!“, отсеке президентът Стоянов, визирайки драматичните събития в Украйна.

Д-р Жерлинда Нейхуз поднесе официално поздравление от името на генералния секретар на Северноатлантическия договор, в което очерта основните параметри на българските мисии, благодари за съюзническата солидарност и за българската честност, пожела нови успехи и победи в името на достойната ни кауза.

Първият панел на конференцията, озаглавен „Форум на мъдреците“, бе воден от посланик полк. Валери Рачев.

Запомнящо се слово произнесе д-р Робърт Кенеди, пилот от ВВС на САЩ, професор в няколко университета, директор на Европейския център за изследване на сигурността „Джордж Маршал“ в Гармиш-Партенкирхен, обичан учител и приятел на български висши и старши офицери, разделили биографията си на „до“ и „след“ обучението в „Джордж Маршал“. *(Част от изказванията на конференцията поместваме отделно).*

Пионер на атлантическата идея в България, министър на външните работи през периода 2001-2005 г., съпроводил с щастливи сълзи издигането на българския флаг в централата на Алианса, д-р Соломон Паси остана верен на себе си, като предложи оригиналната идея част от ядреното оръжие на НАТО да бъде преместено в страните от Източна

Европа, за да изпълни възпиращата си роля срещу растящата руска агресивност.

Проф. Пламен Пантев бе модератор на втория панел, озаглавен „Изграждане на българския консенсус за НАТО и Европа“. Бърз преглед на близкото минало и анализ на сегашните трудности, колебания и загуба на темп направиха панелистите доц. Огнян Минчев, директор на Института за регионални и международни изследвания, и д-р Владимир Шопов, директор на „София Аналитика“.

Третият панел представляваше политико-военен форум, наречен „НАТО като инструмент за промяна“. В ролята на модератор се превъплъти ген.-майор (з) д-р Събев. Участваха бившият министър на отбраната генерал-лейтенант (з) Аньо Ангелов, бившият заместник-началник на Генералния щаб и военен представител на България в НАТО генерал-лейтенант (з) Атанас Запрянов, полковник о. р. Божидар Борисов, командвал пехотен батальон в Ирак през 2004 г. и подп. о. р. д-р Дончо Дойков, работил в щабове на НАТО и участник в мисии и операции. Ген.-лейт (з) Ангелов напомни за мъчителните и безплодни търсения на модел за превъоръжаване на Българската бойна авиация със съвременен многоцелеви самолет, подчерта нарастващата заплаха от все по-честите облитания на черноморската ни граница от руски разузнавателни самолети, с което вероятният противник тества нашата ПВО и подлага на психически натиск дежурните изстребителите от ВВС.

Заклучителният панел бе наречен „НАТО за бъдещето на Европа; България за бъдещето на НАТО“ с модератор д-р Тодор Тагарев, министър на отбраната в служебното правителство през 2013 г. Панелистите Ася Давидова от Министерството на външните работи, проф. Джон Криндлер от Център „Джордж Маршал“, д-р Чавдар Пенков и д-р Велизар Шаламанов се обединиха около идеята, че НАТО остава континент на стабилност и просперитет в днешния непредсказуем свят. След агресията срещу Украйна, сложила край на 25-годишния период след Студената война, предстои да бъде изработена нова стратегия, спешно и безпогрешно да бъдат намерени адекватни отговори на рязко променената среда на сигурност.

Както подчертават някои анализатори, сегашната криза в руско-украинските отношения ни накара да осмислим колко безпомощни и объркани щяхме да бъдем без интелигентната сила и мъдрата мощ на Алианса. Колко бързо бихме се оказали в някакъв формат на бездънния евразийски съюз, където усърдно ни канят сирените на разни „-филски“ организации, в които често отсъства прилагателното „българо-“.

Благодарим на организаторите, на гостите и на участниците в конференцията, чиято научна и практическа стойност тепърва ще осмисляме.

Честита десета годишнина, приятели и колеги от трансатлантическата общност!